HUMANITA

číslo 2
ročník XXIII.
Vyšlo: august 2014

Mixácky veľký deň

Beh pre život rozhýbal Slovensko

Ak nie si svetlom, nedávaš nič

Príloha:
Aktívne starnutie nie je mýtus a staroba nie je choroba

Dôstojne až do konca

Margita Škrabálková

Asi sa nenájde nikto, kto by netúžil po životnom úspechu. Ale existuje zaručený návod na úspech? O tom asi nikto nie je celkom presvedčený. Snáď ale niekto pozná príbeh úspechu jedného somára, ktorému išlo o život, ale... Ako to dopadlo, možno zistiť v nasledujúcich riadkoch.

Starý somár, ktorý bol už takmer nevidiaci, raz spadol do studne. Žalostne tam híkal celý deň, sotva sa hýbal a zdalo sa, že sám nemal šancu dostať sa von. Nikto mu neprišiel na pomoc. Naopak, jeho majiteľ, ktorému dlhé roky slúžil, mal už dosť somárovho nariekania a keďže bol už aj slabý na robotu, zaumienil si, že studňu, ktorá sa už nevyužívala, aj so somárom zasype. A tak hádzal somárovi hlinu na hlavu. Kôpok hliny a štrku v studni pribúdalo a somár šliapajúc po nich, stúpal chtiac-nechtiac v studni čoraz vyššie. Keď už bola studňa takmer zasypaná, somár z nej zrazu vyskočil a bežal preč.

Ukázal tak svojmu pánovi, že aj keď už je starý a slabý, predsa len žije a stále mu to myslí. Snáď niektorým ľuďom príbeh tohto somára pripomenie údel človeka, ktorému iní ľudia ublížili preto, že bol už príliš starý a veľkú prácu už nezvládal. Ak Vám tento príbeh niekoho alebo niečo zlé pripomína, netreba ešte prepadať smútku. Ľudia bývajú aj ľahostajní, aj zlomyseľní ako ten gazda voči svojmu starému somárovi.

Žiaľ, často sa stretávame s prípadmi, keď človek podľahne zlobe svojho okolia a sám sa rozhodne ukončiť predčasne svoj život. Ale, vždy možno odohnať od seba čierne myšlienky. A že to pomáha, svedčí aj prípad spomenutého somára, ktorému sa podarilo dostať sa zo studne, hoci si jeho majiteľ želal jeho smrť a vôbec netušil, že jeho somár predsa len unikne z beznádeje, aj predčasnej, nezmyselnej smrti. A čo potom bolo so somárom?

Vraj sa postavil pred výkladom obchodu ako pred zrkadlom. Videl zrazu, ako zle vyzerá a rozhodol sa, že bude o seba dbať viac ako v minulosti a že už nebude otročiť niekomu na staré kolená. Pomyslel si tiež na známe príslovie, že kto hľadá, nájde. Napokon si aj on našiel ozajstných, dobrých priateľov a skromne, ale pokojne sa mu podarilo dožiť svoj život dôstojne až do konca. Vraj preto, že uveril tomu, že všetko sa dá, len treba chcieť.

Menia predsudky dobrým príkladom

Pozitívnym príkladom odbúravať predsudky voči ľuďom s mentálnym postihnutím nie je ľahké. Snaží sa o to Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím (ZPMP SR). Aj v Deň krivých zrkadiel, ktorý sa tohto roku uskutočnil 12. júna v Bratislave, Malackách, Trnave, Nitre, Trenčíne, Gelnici, Prešove, Spišskej Novej Vsi, Banskej Bystrici, Tornali a Partizánskom, naši obyvatelia stretli aj ľudí s mentálnym postihnutím a ich sympatizantov v uliciach. Snažili sa osloviť obyvateľov miest na koncertoch, športových podujatiach, ukázať im svoje výrobky z chránených dielní, aj svoje výtvarné diela. V Bratislave sa Deň krivých zrkadiel ohlásil verejnosti bubnovou show skupiny ***Campana Batucada,*** *ktorá sa z Hviezdoslavovho námestia vydala s bubnovaním do ulíc. Upozornila tak na problémy mentálne postihnutých. Podujatie podporil aj* ***Milan Ftáčnik,*** *primátor Hlavného mesta Bratislavy.*

Súčasťou Dňa krivých zrkadiel bol aj reštart kampane s názvom „Nechcem, ale musím!“, cieľom ktorej je presvedčiť verejnosť, o tom, že aj ľudia s mentálnym postihnutím majú právo rozhodovať o svojom živote. „Chceme odbúravať predsudky voči týmto ľuďom. Každý z nás môže byť staviteľom mostov, ktoré spájajú ľudí a vytvárajú cesty k novým cieľom“, uviedla riaditeľka ZPMP SR, ***Iveta Mišová.*** *Slovenská legislatíva však ešte umožňuje pozbaviť spôsobilosti na právne úkony dospelých, aj osoby s mentálnym postihnutím. V niektorých vyspelých európskych krajinách bol už tento inštitút v legislatíve nahradený inštitútom „podporovaného rozhodovania“, vďaka čomu tam mentálne postihnuté osoby môžu žiadať o podporu iných ľudí, aby im pomohli v ich rozhodovaní aj v právnych úkonoch. ZPMP sa dlhodobo usiluje o zrušenie inštitútu pozbavenia svojprávnosti mentálne postihnutých. Tak by sa naplnil aj Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý SR ratifikovala v roku 2010. Na podporu kampane ZPMP vyrobilo aj pôsobivé videoklipy, v ktorých účinkujú známi herci,* ***Judit Bárdos*** *a* ***Richard Stanke.***

(mš)

Pod krídlami Belasého motýľa

V Deň ľudí so svalovou dystrofiou, ktorý už tradične pripadá na 30. mája, vyvrcholil aj tohtoročný, 14. ročník kampane Belasého motýľa, a to asi v 60 mestách na Slovensku. Tak ako v minulých rokoch ani tentoraz pritom nechýbala Humanita. V ten deň vyšli opäť do ulíc ľudia so svalovou dystrofiou, aby informovali verejnosť o svojom ochorení a živote s touto ťažkou, nevyliečiteľnou chorobou. Aj v tomto roku to bol aj deň celonárodnej osvety o ochorení svalová dystrofia, ktorá je rok čo rok spojená aj s verejnou zbierkou na kompenzačné pomôcky, z ktorých mnohé v plnej výške štát zatiaľ nehradí.

Na základnú existenciu a aktívne začlenenie sa do života dystrofik potrebuje viaceré špeciálne kompenzačné zdravotné pomôcky, napríklad aj: zdviháky, elektrické vozíky, špeciálne mechanické vozíky, elektrické postele, špeciálne sedačky, odsávačky hlienov, elektrocentrály, a iné špecifické pomôcky, ktoré sú zväčša poriadne drahé.

Zbierka

Vďaka spomenutej verejnej finančnej zbierke mohla Organizácia muskulárnych dystrofikov (OMD v SR) od začiatku svojho pôsobenia doteraz prispieť zdravotne postihnutým svalovou dystrofiou postupne **361-krát** na kompenzačné pomôcky celkovou sumou **207 029,23 eur. Zbierku s číslom č. SVS – OVS3 – 2013/035110** povolenú MVSR každý rok organizujú sami členovia OMD v SR s pomocou dobrovoľníkov. V uliciach svojich bydlísk opäť rozdávali aj informačné letáky a belasých motýlikov. Je to práve krehký belasý motýlik túžiaci po slobodnom pohybe, ktorý sa stal symbolom

Zbierka na pomoc svalovým dystrofikom sa aj tohto roku konala aj na Námestí SNP, pri hlavnom stane OMD v SR, ale aj v ďalších 59 mestách Slovenska.

ľudí so svalovou dystrofiou, práve preto, že choroba urobila ich život krehkým a nie zriedka i kratším, než mávajú ľudia obdarení pevným zdravím. Belasé motýliky dobrovoľníci nepredávali, ale darovali tým občanom, ktorý sa rozhodli a prispeli do mobilných zbierkových pokladničiek OMD v SR. Každý dobrovoľník mal kartičku dobrovoľníka so svojim osobným číslom, aj s číslom povolenia zbierky a kontaktom na organizátora. Všetky pokladničky, aj tie v hlavnom stane kampane, ktorý sme 30. mája navštívili na Námestí SNP v Bratislave, boli označené logom organizácie OMD v SR.

Hudba i zábava

Okrem zbierky, členovia a dobrovoľníci tejto organizácie pripravili pre návštevníkov stánku OMD aj pestrý program. Kto chcel, mohol si vyskúšať šport boccia, jazdu na vozíku cez prekážky či „levitovanie" vo zdviháku, ktoré ponúkali na Námestí SNP, kde bol rozložený hlavný stan organizátorov celej kampane Belasý motýľ. Mohli tam stretnúť aj niektoré známe osobnosti, napríklad aj **Patríciu Garajovú – Jariabkovú, Ludwiga Bagina,** ktorí program moderovali, aj čestnú predsedníčku OMD v SR, **Annu Šiškovú.**

Súčasťou programu bola aj živá hudba. A 14. kampaň dystrofikov na Námestí SNP podporili aj hudobníci Vajnorskej dychovky a orchestra **FOR Bratislava.** Hrali symbolicky pre tých dystrofikov, ktorým dýchať pomáhajú práve dýchacie prístroje. Na perkusie zahrali tiež hudobníci zoskupenia Zvuky cez ruky.

Dňa 31. mája 2014 sa na podporu dystrofikov uskutočnilo na parkovisku Obchodného centra Avion v Bratislave, ešte ďalšie podujatie. Už 3. rok popoludní totiž z OC AVION do stredu hlavného mesta Bratislavy vyrazili fascinujúco silné motorky, a aj takto silné motory podporili slabé svaly. Viacerí, aj náhodní návštevníci sa mohli zúčastniť aj maľovania na tvár a mali tiež možnosť zajazdiť si na motorke, zahrať si šach či aj hru boccia.

Koncert Belasého motýľa

Dejiskom 10. koncertu Belasého motýľa bolo tentoraz Hlavné námestie v Bratislave.

Jeho mottom bola: Tolerancia, hudba, empatia, nezávislý život! Všetci účinkujúci vystúpili bez nároku na honorár a tak vyjadrili svoju podporu ľuďom so svalovou

Obsah:

Úvodník: Dôstojne až do konca 2
Menia predsudky dobrým príkladom 2
Pod krídlami beslasého motýľa 3-4
V okresoch pribudnú aj regionálne komisie 4
Riport: Mixácky veľký deň 5
Výsledky 1 dňa úsmevu 5-6
Pri okrúhlom stole o škodlivom alkohole 6
Beh pre život rozhýbal Slovensko 7
Dvadsať rokov konta Bariéry 7-8
Lekár radí: Kvalitnejšie lieky diabetikom 8-9
Predstavujeme: Zdravé oči už v škôlke 9-10
Reportáž: Ak nie si svetlom, nedávaš nič 10-11

Príloha: Aktívne starnutie nie je mýtus a staroba nie je choroba

dystrofiou, aj sympatickej myšlienke nezávislého života. Pretože, aj život človeka so slabými svalmi, so svalovou dystrofiou, môže byť aspoň trochu nezávislý, ak cíti podporu svojho okolia, toleranciu voči svojim zdravotným ťažkostiam a empatiu blízkych ľudí a priateľov.

Na úvod koncertu vystúpila na pódium nová, mladá speváčka, **Martina Javor** vo veselom tóne. Krátko nato ju vystriedali kapely **Fuera Fondo, Le Payaco a Polemic.** Museli však stíšiť hlučnejší tón, najmä kvôli omši v blízkom kostole. Nasledovalo folkové vystúpenie legendy slovenského ženského folku, **Zuzany Homolovej.** Podujatie aj tento rok spestril moderátor **Roman Bomboš.** Opäť predstavil aj ľudí so svalovou dystrofiou ako je aj **Jozef Blažek,** ktorý, hoci ho tiež trápi svalová dystrofia, bol hlavným manažérom 14. ročníka kampane Belasého motýľa. Tak, ako aj jeho zdravotne postihnutí kolegovia, aj on statočne zvláda ťažké dôsledky svalovej dystrofie, ktoré by sa však bez kompenzačných pomôcok sotva dali zvládnuť. Tohtoročnú kampaň sprevádzal opäť aj slogan: **Vaša pomoc – naše krídla!** Pomoc a podporu dystrofikom prišli na tento koncert svojou prítomnosťou vyjadriť aj kamaráti z ďalších organizácií ako napríklad: z Café Luxor, chránenej kaviarne v centre Bratislavy, v ktorej zákazníkov obsluhuje čašník – vozičkár, aj dobrovoľníci v stánku Hento Toto, ktorí návštevníkom koncertu ponúkali čerstvé, chutné koláčiky. Samozrejme, na Hlavnom námestí tiež nechýbal stánok OMD v SR s letákmi a dôležitými informáciami o svalovej dystrofii.

Margita Škrabálková, snímky: autorka

Na koncerte Belasého motýľa vystúpila na podporu dystrofikov aj folková speváčka Zuzana Homolová.

Podporu dystrofikom prišli na Koncert belasého motýľa vyjadriť aj ich kamaráti z chránenej kaviarne Café Luxor.

Na ochranu detí pred násilím vzniklo Národné koordinačné stredisko

V okresoch pribudnú aj regionálne komisie

Vytvoriť jednotný koordinačný systém na ochranu detí pred násilím – na takejto potrebe sa nedávno zhodli šéfovia ministerstiev práce, vnútra, spravodlivosti a zdravotníctva, ktorí spoločne rokovali 9. júna tohto roku v Bratislave spolu s vedením Generálnej prokuratúry SR.

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, **Ján Richter,** si rezortných kolegov prizval v súvislosti s **Národnou stratégiou ochrany detí pred násilím,** ktorú prijala vláda SR v januári tohto roku. Okrem vytvorenia jednotnej metodiky sa spolu zhodli aj na potrebe vzniku regionálnych komisií, ktoré by mali pôsobiť v každom okrese. Jej členmi by mali byť zástupcovia jednotlivých rezortov na regionálnej úrovni a podľa J. Richtera aj zástupcovia Združenia miest a obcí Slovenska. Problematikou ochrany detí pred násilím sa zaoberá novovzniknuté **Národné koordinačné stredisko** (NKS). To pri ministerstve práce pôsobí od marca tohto roku a od apríla je jeho riaditeľom **Karel Molin.**

„Sme toho názoru, že práve na úrovni okresov, teda čo najbližšie k občanovi, je možné zachytiť prípady násilia na deťoch, a to práve súčinnosťou a spoluprácou kľúčových aktérov, ktorí pracujú v oblasti tejto problematiky", povedal K. Molin na tlačovej konferencii po skončení rokovania vedenia štyroch rezortov. NKS pod jeho vedením sa snaží čo najskôr pripraviť jednotnú metodiku pre problematiku násilia na deťoch. Z takéhoto nadrezortného predpisu by potom mal vyplynúť aj vznik regionálnych komisií. Molin vysvetlil, že ich primárnou povinnosťou bude pravidelne sa stretávať, aj vyhľadávať a riešiť prípady násilia na deťoch.

„Ak dôjde k nejakému takémuto prípadu, musia sa operatívne, do niekoľkých hodín stretnúť a vymyslieť konkrétny postup, ako ochrániť dieťa a zabezpečiť, aby všetky procesy boli vo vzájomnej súčinnosti a nadväznosti", uviedol riaditeľ NKS. Za najväčšiu slabinu súčasného stavu považuje, že orgány, ktoré majú na regionálnej úrovni na starosti ochranu detí, nie vždy efektívne spolupracujú. Spoločným postupom tak môžu podľa neho odhaliť a venovať sa aj prípadom, ktoré nie sú pre jednotlivé zložky také aktuálne, aby sa nimi zaoberali. Prednosťou takejto spolupráce má byť aj to, aby sa minimalizovali úkony traumatizujúce detské obete násilia. Tie neraz musia opakovanie hovoriť s odborníkmi sociálno-právnej ochrany detí, polície a aj ďalšími zložkami. Presné zloženie novovzniknutých komisií, aj návrh jednotnej metodiky ich práce sa očakáva najskôr koncom tohto leta.

Zdroj: TASR

Riport:

Mixácky veľký deň

Pracovníci Detského fondu Slovenskej republiky (DFSR) a detského nízkoprahového centra MIXKLUB, ktoré Detský fond SR založil, pripravili 17. júna tohto roku spolu so svojimi dobrovoľníkmi a deťmi, ktoré toto centrum navštevujú, veľký „Mixácky deň".

Malí šarvanci sa radi hrajú aj na terase pred MIXKLUBOM.

Pred svojím sídlom na Stavbárskej 38 v Bratislave, v parku, pred neslávne známym obytným komplexom »Pentagon«, nechýbal v ten pamätný deň skákací hrad, šmykľavka, trampolína, športové súťaže detí, bábkové divadlo, živá hudba, hudobné duo Rom Čajka, tanečné vystúpenie, výstava fotografií, bufet a radostná atmosféra. *„Do MIXKLUBU môže prísť každý mladý človek od 6 do 18 rokov veku. K nám chodievajú najmä deti z »Pentagonu« a blízkeho okolia. Sem sme prišli práve preto, že sme vedeli, že táto lokalita nás potrebuje. V MIXKLUBE máme pre menšie deti aj klub MIXÁČIK, ktorý vznikol v roku 2004. Práve dnes oslavujeme 10. výročie jeho vzniku. Deťom z Pentagonu sme sa však venovali už skôr, spočiatku aj na ulici a na chodbách bytového komplexu »Pentagonu«, od roku 1998",* spomínla **Ing. Alena Synková,** riaditeľka DFSR. Usiluje sa aj s pracovníkmi a dobrovoľníkmi tohto centra, aby každý, kto MIXKLUB navštívi, sa cítil v ňom dobre a bezpečne. *„Deti k nám môžu chodiť anonymne, nemusia sa zapisovať, ale môžu sa s dôverou porozprávať, naši pracovníci sa im ochotne venujú, pomôžeme a poradíme im, ak im niekto ublížil, ak ich niečo trápi, ak potrebujú podporu",* dodala Ing. A. Synková, ale zdôraznila tiež, že možnosti MIXKLUBU sú obmedzené. Deti v MIXKLUBE využívajú počítače, môžu si požičať knihy alebo ich priamo v klube čítať, môžu si požičať hračky, kolobežky, lopty, aj športové potreby alebo si u nás môžu len posedieť, ak nechcú byť doma samé či ohriať sa, ak im je zima. Rodičia tiež môžu za svojimi deťmi do MIXKLUBu prísť, ale chodievajú tiež radiť sa s pracovníkmi MIXKLUBU, ktorí si už získali ich dôveru. Deti sú však v MIXKLUBE povinné dodržiavať pravidlá slušného správania sa, rešpektovať ľudí vôkol seba, a to aj tých, ktorých práve nemajú rady. MIXKLUB je otvorený celý rok. Počas letných prázdnin chodievajú deti spolu s dobrovoľníkmi na výlety, najmä na také miesta v Bratislave a okolí, kde ešte neboli, poznávajú aj okolie mesta, jeho históriu a na spoločné výlety sa vždy tešia. Niektoré z nich totiž odmala až donedávna okrem miesta, kde bývajú, vôbec nepoznali Bratislavu. Rodičov ich pobyt v MIXKLUBE nestojí nič, je to tu celkom zadarmo, vďaka podpore sponzorov, na rozdiel od centier voľného času. Najdôležitejšie je, že v MIXKLUBE sú deti v bezpečí, príjemnom prostredí, kde sa nielen hrajú, ale aj poznávajú nových priateľov a ľudí, ktorým môžu veriť.

Margita Škrabálková
Snímky: autorka

Deti sa denne do MIXÁČIKA tešia, lebo tam majú bábkové divadlo, aj rozprávkový domček.

Výsledky 1 dňa úsmevu 2014

V súčasnosti vyrastá asi 15 tisíc detí mimo vlastnej rodiny. V detských domovoch je umiestnených takmer päťtisíc z nich a spolu s nárastom sociálne znevýhodnených rodín a rodín ohrozených chudobou ich počet naďalej stúpa. Zdroje z verejnej zbierky 1 deň úsmevu poslúžia na to, aby sa predišlo ďalšiemu zlyhávaniu rodín, aby deti mohli vyrastať vo vlastnom či náhradnom rodinnom prostredí, aby aj deti v ústavnej starostlivosti mali možnosť rozvíjať svoju osobnosť a aby sa po odchode z detského domova dokázali plnohodnotne začleniť do spoločnosti.

Preto sa od 26. 5. do 1. 6. 2014 uskutočnila v uliciach slovenských miest verejná zbierka 1 deň úsmevu, ktorú od roku 2003 organizuje spoločnosť Úsmev ako dar. Verejnosť sa tak mohla zapojiť do pomoci deťom, ktorým chýba to najdôležitejšie – bezpečie vlastnej rodiny. Dnes už poznáme aktuálny výťažok zbierky. **Na celom Slovensku sa vyzbieralo 18 132,67 EUR.**

„Už viac ako tridsať rokov sa snažíme napĺňať myšlienku ... aby každé dieťa malo rodinu. Všetci veľmi presne cítime, že rodina je pre nás tou materskou pôdou, z ktorej čerpáme silu a ktorá určuje kvalitu nášho ďalšieho života, aj kvalitu celej spoločnosti. Je nezastupiteľná, a preto by mala obklopovať každé dieťa", hovorí **Prof. Jozef Mikloško,**

predseda Spoločnosti priateľov detí detských domovov, Úsmev ako dar.

Vlani dobrovoľníci do zbierky 1 deň úsmevu prispeli sumou spolu 36 262,78 EUR. Vyzbierané prostriedky boli rozdelené takto:

- na pomoc náhradným a biologickým rodinám: **10 583,18 EUR**
- na pomoc mladým dospelým po odchode z detského domova: **8 695,56 EUR**
- na rozvojové a vzdelávacie pobyty pre deti z detských domovov a náhradných rodín **11 104,34 EUR**
- na vzdelávanie náhradných rodičov, odborníkov a dobrovoľníkov pracujúcich s deťmi v detských domovoch **5 879,70 EUR.**

Aj počas celého roku 2014 ešte možno finančne prispievať ľubovoľným príspevkom, ale už na darovací účet číslo: **4040029105/3100** alebo aj zaslaním **darcovskej SMS** správy v tvare **DMS medzera USMEV** na číslo **877;** jednou SMS-kou darca prispieva 2 €, tiež počas celého roku. Alebo, môžete sa stať aj **pravidelným prispievateľom** prostredníctvom SMS. Pravidelné darcovstvo aktivujete jednoducho zaslaním SMS správy v tvare **DMS START USMEV** na číslo **877.** Mesačne tak prispejete 2 €. V prípade, že Váš záujem prispievať pravidelne skončí, samozrejme, je tu možnosť svoje pravidelné darcovstvo deaktivovať, a to SMS správou v tvare: DMS STOP USMEV

„Každá finančná pomoc je pre nás vzácna. Má pre nás praktickú i symbolickú hodnotu. Vďaka nej môžeme realizovať naše programy pre ohrozené a opustené deti, a zároveň si prostredníctvom nej uvedomujeme, že verejnosť problematiku týchto detí vníma a neberie ju na ľahkú váhu. A za to sme úprimne vďační", hovorí koordinátorka zbierky 2 deň úsmevu, **Adriana Sisiková** zo Spoločnosti Úsmev ako dar.

(mš)

Pri okrúhlom stole o škodlivom alkohole

Na obrázku sú diskutujúci Okrúhleho stola: MUDr. Ivan Novotný, MUDr. Alexandra Bražinová a PhDr. Jana Žemličková.

Liga za duševné zdravie nielen upozorňuje na škodlivé účinky alkoholu, ale aj hľadá odpovede na otázky: Koľko pohárov alkoholu môžeme denne vypiť? Kedy už treba vyhľadať lekára? Koľko hodín denne môže človek pracovať? Na tieto otázky nepoznáme presné odpovede, preto je okolo alkoholu veľa fám a nepresností.

Podľa britskej štúdie **One million woman:** ak holdujete väčším množstvám alkoholu, zvyšujete riziko vzniku rakovinového ochorenia o 11 % a takto chorých ľudí je v Európe viac, než 50 miliónov. Táto skutočnosť si žiada veľa zdravotnej osvety. Liga za duševné zdravie preto v tomto roku zverejnila prvé video z diskusie pri okrúhlom stole na tému: **Mýty o alkohole a alkoholizme.** Druhé video LDZ nahrala máji a odborníci na ňom diskutujú na tému **„Alkoholizmus je vážna duševná porucha".** Diskutujúcim je adiktológ **MUDr. Ivan Novotný,** riaditeľ združenia SANATÓRIUM AT, ktorý hovoril o tom, prečo sú závislosti duševné poruchy, ako vznikne alkoholová závislosť, prečo sa niekto stane závislým a iný nie, a podobne. Ďalšou diskutujúcou je **MUDr. Alexandra Bražinová – bývalá riaditeľka LDZ, epidemiologička,** ktorá uviedla, ako vnímajú Slováci alkohol a ako sa alkoholizmus vyskytuje v populácii, koľko vypije Slovák za rok a či je to viac ako v iných krajinách. Tretia diskutujúca, terapeutka **PhDr. Jana Žemličková,** hovorila napríklad, ako rozpozná sám pacient a ako jeho okolie, že ide o závislosť, čo má robiť rodina s alkoholikom a ako má vedieť človek, že sa rúti do problémov z alkoholu. Liga za duševné zdravie vytvorila tiež podstránku **www.menejalkoholizmu.sk,** kde možno nájsť videá o uvedených Okrúhlych stoloch s názormi odborníkov na tému zneužívania alkoholu a jeho vplyvu na ľudské telo a aj názory rôznych populárnych osobností, ktoré sa vyjadrujú k téme: alkohol v našej spoločnosti. LDZ oslovila, napríklad, známeho hudobníka **Laca Lučeniča,** spisovateľku **Oľgu Feldekovú, Janka Kurica** či speváka **Whisky-ho.** Kto chce porovnať rôzne názory na zneužívanie alkoholu, môže si pozrieť stránku Ligy za duševné zdravie aj na Facebooku, keďže aj odborníci sa v niektorých názoroch líšia – kardiológovia vám dovolia pohár červeného vína za deň a psychiatri a onkológovia ľudí varujú, že každodenné popíjanie určite neodporúčajú, dovolia ho najviac 2-3-krát v týždni. Svetová zdravotnícka organizácia upozorňuje na škodlivé účinky alkoholu v akýchkoľvek dávkach a aj na jeho dokázaný vplyv na vznik rakovinových ochorení, a preto sa aj Liga za duševné zdravie snaží o prevenciu pred alkoholovou závislosťou.

Text a snímka: Ing. Oľga Valentová

Tesco Beh pre život rozhýbal celé Slovensko

Najväčšie celoslovenské športovo-charitatívne podujatie Tesco Beh pre život, má úspešne za sebou svoj 7. ročník. V šiestich mestách sa na štartovaciu čiaru postavilo celkovo 13 056 ľudí. Na prevenciu proti detskej obezite sa tak podarilo vyzbierať 55 635 eur.

„Problém detskej obezity je tu a nemá zmysel ho prehliadať. Preto som nadšený angažovanosťou ľudí a ochotou zapáliť sa pre vec. V každom zo šiestich miest, v ktorých sa Tesco Beh pre život konal, panovala dobrá nálada. Skrátka, rozhýbali sme celé Slovensko. Ďakujeme všetkým za podporu!" povedal **Michal Dyttert,** správca Nadácie Tesco. Tohtoročný Tesco Beh pre život organizovala Nadácia Tesco v spolupráci so Slovenskou nadáciou srdca. Najviac účastníkov Tesco Behu pre život sa opäť stretlo na bratislavskom behu. Celkove sa tak na štartovaciu čiaru v hlavnom meste Slovenska, Bratislave postavilo vyše 3,5 tisíc ľudí, ktorí prispeli na dobrú vec sumou 15 907 eur a urobili veľa aj pre svoje zdravie. Na druhom mieste v počte účastníkov sa umiestnil Prešov, kde sa podujatia zúčastnilo takmer 2,5 tisíc bežcov a chodcov. Na boj proti detskej obezite tak Prešovčania prispeli celkovou sumou presahujúcou 9 tisíc eur. Na 3. mieste sa v počte účastníkov umiestnila Nitra, kde bežalo 2 070 ľudí a kde sa vyzbieralo 8 945 eur. V Košiciach sa Tesco Beh pre život uskutočnil prvýkrát a vystriedal tak Trenčín.

*„Štatistiky hovoria, že v prípade obézných detí až v **70 – 80 percentách** ich obezita pretrváva aj v dospelosti. Až 30 percent dospelých uvádza, že boli obéznymi už v detstve. Obezita sa teda stáva jednou z najvýznamnejších chorôb detí a mladistvých osôb. Musíme s tým niečo urobiť. Významným krokom vpred je prevencia a vzdelávanie detí a ich rodičov,"* hodnotí tieto alarmujúce čísla **Doc. MUDr. Gabriel Kamenský, Csc,** správca Slovenskej nadácie srdca.

Beh pre život v Bratislave

Beh pre život v Košiciach

Vyzbieraná suma 55 635 eur poputuje na unikátnu edukatívnu roadshow ***„Skontroluj svojho spolužiaka",*** ktorá na jeseň bude v 25 slovenských mestách. Celková vyzbieraná suma v sebe zahŕňa príspevky z online predaja účastníckeho poplatku, z predaja štartovného priamo na mieste a tiež sumy z predaja propagačných predmetov. Za obdobie 7 ročníkov sa do Tesco behu pre život zapojilo 71 099 ľudí a podarilo sa vyzbierať celkom 387 499 eur. Viac informácií o jednotlivých behoch môžete sledovať na **www.behprezivot.sk.**

Zdroj a snímky: Nadácia TESCO (mš)

Dvadsať rokov konta Bariéry

Konto Bariéry, jeden z kľúčových projektov Detského fondu Slovenskej republiky, je vlastne verejná finančná zbierka, ktorú Ministerstvo vnútra SR opakovane povoľuje rok čo rok od roku 1993. Vďaka Kontu Bariéry dostali mnohé ťažko zdravotne postihnuté detí, na základe žiadostí svojich rodičov, nemalé príspevky na kompenzačné pomôcky, napríklad rôzne vertikalizačné zariadenia, špeciálne kočíky, schodolezy a iné drahé zariadenia. Boli to špeciálne pomôcky, na ktoré štát ani zdravotné poisťovne neprispievajú alebo prispievajú len čiastočne.

Pohyb je, samozrejme, prirodzená túžba človeka od jeho narodenia až do konca života, kto sa nedokáže pohybovať, často veľmi trpí. Ale tomu sa Detský fond snaží už vyše dvadsať rokov zamedziť a v stovkách prípadov postihnutých detí sa to podarilo pomocou Konta Bariéry. Počas celej existencie DFSR prispelo Konto Bariéry mnohým stovkám postihnutých detí na kompenzačné pomôcky, s celkovou sumou vyššou, než pol milióna eur. Minulý

rok z Konta Bariéry poslali pre postihnuté deti z rôznych kútov Slovenska príspevky celkove za 23 678,07 eura. Zoznam tých detí, ktorí sa dočkali tejto pomoci, naozaj dlhý a možno ho nájsť na internete.

Aj v tomto roku každý mesiac zasadá správna rada Konta Bariéry, ktorá rozhoduje o poskytnutí ďalších príspevkov z tohto konta konkrétnym žiadateľom.

„Som v kontakte s rodinami s deťmi so zdravotným postihnutím z rôznych kútov Slovenska, ktoré sa na Konto Bariéry obracajú o pomoc. Čo majú tieto rodiny spoločné, je zložitá rodinná situácia, spôsobená aj ťažko postihnutým členom rodiny. Z podkladov k žiadostiam viem o nich dosť. Viem s čím sa boria, s čím zápasia... Potrebujú sa často aj dvadsaťštyri hodín starať o dieťa so zdravotným postihnutím, aby vzhľadom na svoje postihnutie zbytočne netrpelo viac, aby jeho život bol dôstojný, aby malo zabezpečené všetko potrebné... Tieto pomôcky dokážu niekedy radikálne zlepšiť život, ale sú drahé. A to je situácia, kedy príspevok na pomôcku pre dieťa vyrieši veľa. Často aj malou pomocou môžeme radikálne meniť kvalitu života detí a ich príbuzných...A to ma teší", hovorí **Ing. Alena Synková,** riaditeľka DFSR, ktorá sa Kontu Bariéry sa venuje vyše 18 rokov, lebo verí, že to má zmysel. Konto Bariéry má jasne stanové kritériá na určenie výšky jednotlivých príspevkov na kompenzačné pomôcky či už malým i väčším deťom alebo i dospievajúcim mladým ľuďom, ktorí sú zdravotne postihnutí a so svojou mobilnosťou majú problémy. Peniaze z Konta Bariéry sú zasielané výlučne len ako príspevky na kompenzačné pomôcky. Konto Bariéry možno kedykoľvek podporiť finančným darom na číslo účtu, ktoré možno nájsť aj na www.dfsr.sk.

(mš)

Lekár radí:

Kvalitnejšie lieky diabetikom

Diabetom trpí, podľa odhadov vo svete, vyše 380 miliónov ľudí. Očakáva sa, že o 20 rokov sa ich počet zvýši až na 590 miliónov. Aj preto sa cukrovka nazýva pandémiou 3. tisícročia. Na Slovensku má diabetes asi 400-tisíc ľudí, pričom každoročne pribúda 20-tisíc nových pacientov. Lekári predpokladajú, že ďalších asi 200-tisíc ľudí o svojom zdravotnom probléme s diabetom nevie. Vážnosť tejto situácie si odborníci uvedomujú, hľadajú a aj nachádzajú čoraz kvalitnejšie formy liečby diabetes mellitus.

Diabetes mellitus je chronické metabolické ochorenie, ktorého symptómom je vysoká hladina glukózy v krvi. Príčinou je poškodenie buniek podžalúdkovej žľazy - pankreasu, ktoré za normálneho stavu produkujú inzulín. Vďaka tomuto hormónu dokáže glukóza ako zdroj energie preniknúť až do vnútra bunky. Pri jeho nedostatku dochádza v organizme k poruchám spracovania cukrov a zároveň je narušený metabolizmus tukov a bielkovín. Ochorenie vážne poškodzuje aj cievny systém, preto diabetikov častejšie ohrozuje i srdcový infarkt, mozgová príhoda, strata zraku, zhoršovanie funkčnosti obličiek, postihnutie nervov a amputácia nohy kvôli nehojeniu sa chronických rán. Boj s týmto ochorením má preto o to väčší význam.

Typické symptómy nedostatku inzulínu v organizme sú: veľký smäd, vyčerpanosť, únava, bezdôvodné chudnutie alebo priberanie pre zvýšenú chuť do jedla, vyššia produkcia moču, zahmlené videnie, opakované infekcie močových ciest a močového mechúra, svrbenie, kožné infekcie, pomalšie hojenie rán, bolesti nôh a nepríjemné brnenie v chodidlách.

MUDr. Zuzana Némethyová, CSc., diabetologička.

MUDr. Adriana Ilavská, PhD., MPH považuje diabetológiu, ktorej sa venuje už 15 rokov, za mimoriadne progresívny odbor.

Diagnóza na celý život

Pacienti sa s diabetom musia zmieriť. Zmeny v organizme sa nedajú úplne zvrátiť, organizmus už nebude schopný produkovať inzulín bez pomoci. Dôležité je: prijať diagnózu, zásobiť sa dostatkom informácií a komunikovať s lekárom. Vďaka „na mieru ušitej" liečbe a osobnej disciplíne sa však ani diabetik nemusí vzdávať plnohodnotného štýlu života. Mal by si ale uvedomiť, že jeho zdravotný stav ešte viac zhoršuje a ohrozuje konzumácia alkoholu, fajčenie, slabá fyzická aktivita, prejedanie sa a nadváha. Správne nutrične vyvážená strava s dostatkom zeleniny a ovocia a rozložením potravín do viacerých menších porcií počas dňa, je základom životosprávy diabetika. K jeho každodenným povinnostiam patrí aj opakovaná kontrola hladiny cukru v krvi a užívanie liekov alebo pichanie si inzulínu injekčnou striekačkou alebo inzulínovým perom či inzulínovou pumpou.

Ak je príčinou zlyhanie imunitného systému organizmu, ide o diabetes 1. typu, ktorého vznik sa nedá ovplyvniť, pretože má genetický základ. Prejaví sa často už v detskom veku a jeho liečba je od začiatku spojená s injekčnou aplikáciou inzulínu. Diabetes 2. typu, ktorý sa týka 90 percent pacientov s touto diagnózou, je získaný. Súvisí najmä so zlou životosprávou, nedostatkom pohybu, nesprávnymi stravovacími návykmi a často aj s obezitou. Pozor! Často je bezpríznakový. Niekedy však tento vážny zdravotný problém odštartuje aj iný fenomén. *„Ja som dostala cukrovku zo šoku v dôsledku dopravnej nehody. V roku 2005 som s autom havarovala a ako reakcia na stres sa u mňa o dva týždne nato objavil diabetes",* prezradila nám pacientka s dia-

betom, **pani Ľuba,** ktorá týmto ochorením trpí už 9 rokov.

Možnosti liečby sa zlepšili

Diabetes 2. typu sa kedysi objavoval len u seniorov, preto ho zvykli nazývať starecká cukrovka. Podľa diabetologičky **MUDr. Zuzany Némethyovej, CSc.,** je dnes situácia celkom iná: *„V súčasnosti trpia diabetom druhého stupňa najmä ľudia nad 45 rokov, no čoraz častejšie postihuje aj tridsiatnikov a čo je alarmujúce, máme už aj detských pacientov s touto diagnózou. Počet diabetikov stúpa, štatistika pacientov s diabetom stále narastá, no na druhej strane sa výrazne zlepšuje liečba a pribúdajú kvalitné lieky".* Jej slová nám potvrdila aj pacientka Ľuba. Po diagnostikovaní ochorenia sa bála, že si do konca života bude musieť pichať inzulín. *„To sa však ukázalo ako neopodstatnená obava. „Beriem tabletky, upravila som si stravovanie a môj stav sa zlepšil. Najnovšie lieky, ktoré navyše užívam menej frekventovane, mi dokonca pomohli schudnúť",* dodala pacientka. Ako už vieme, okrem zmien životného štýlu a stravovania, je dôležitá farmakoterapia kvôli potrebe znížiť hladinu cukru v krvi. Kým u pacientov s nedostatočnou činnosťou pankreasu je potrebné chýbajúci inzulín podávať injekčne, u diabetikov 2. typu sa podávajú najprv perorálne antidiabetiká (napr. biguanidy asulfonylurea).

MUDr. Adriana Ilavská, PhD., MPH považuje diabetológiu, ktorej sa venuje už 15 rokov, za mimoriadne progresívny odbor. *„V posledných rokoch sa možnosti liečby výrazne zlepšili. Pri troche snahy môžu pacienti viesť plnohodnotný život bez výraznejších obmedzení",* zdôraznila MUDr. A. Ilavská. Ako sme sa ďalej dozvedeli z jej slov, v súčasnosti je už dostupný aj novší typ liečby, a to sú lieky zo skupiny inkretinov (patria sem tzv. inhibítory DPP-IV a GLP- 1 analógy, ktoré priaznivo ovplyvňujú aj ostatné rizikové parametre, napríklad: vysoký krvný tlak, hladinu triacylglycerolov v krvi a aj telesnú hmotnosť.

(mš)

Snímky: autorka

Predstavujeme:

Projekt Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska „Zdravé oči už v škôlke"

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) začala realizovať, vďaka podpore ministerky zdravotníctva, Zuzany Zvolenskej a aj výťažku 5. „Večera dobra Gordany Turuk" v spolupráci s partnermi celoslovenský projekt Zdravé oči už v škôlke - preventívne merania zraku detí v materských školách. Tieto bezplatné screeningové merania budú realizované bezdotykovo pomocou nového prístroja *Plusoptix,* ktorý dokáže s vysokou mierou spoľahlivosti odhaliť existujúce alebo začínajúce vývinové poruchy zraku detí ako napríklad: astigmatizmus, tupozrakosť či škuľavosť.

Cieľovou skupinou projektu sú deti z materských škôl vo veku 3 až 6 rokov, ktoré absolvujú screening na základe predchádzajúceho informovaného súhlasu rodičov. Odborní zamestnanci ÚNSS im vychádzajúc z výsledkov merania odporučia, či je potrebné absolvovať vyšetrenie u očného lekára. V priebehu mesiacov máj – december 2014 sa plánuje v rámci celého Slovenska navštíviť 95 materských škôl a preventívne vyšetriť v nich zhruba 6 000 detí.

Pri viacerých existujúcich alebo začínajúcich vývinových poruchách zraku detí len včasné odhalenie umožňuje efektívnu liečbu. Problémy sa niekedy môžu prejaviť až príchodom do školy, kedy začína byť na zrak dieťaťa kladený väčší dôraz. V tomto veku je však pravdepodobnosť vyliečenia zrakovej poruchy veľmi malá. Čím neskôr sú vývinové poruchy zraku odhalené, tým sa znižuje šanca na ich úplné odstránenie a následky môžu pretrvávať počas celého života človeka.

„Je našou ambíciou, aby sa prevencia očných ochorení stala súčasťou životného štýlu, aby informovanosť o rizikových faktoroch dosahovala vyššiu úroveň. Je skvelé, že tento projekt sa zameriava na deti a na včasný záchyt problémov, ktoré je možné odstrániť a liečiť," zdôraznila ministerka zdravotníctva **Zuzana Zvolenská,** ktorá svojou iniciatívou podporila realizáciu preventívnych meraní zraku detí. *„Na Slovensku máme dostatok špecialistov, modernú medicínsku techniku, lieky aj pomôcky, ktoré v prípade potreby zabezpečia najmenším pacientom kvalitnú zdravotnú starostlivosť. Základom je však dokonalá prevencia, ktorú práve tento projekt zabezpečuje,"* oceňuje cieľ meraní Zuzana Zvolenská.

Mediálnou tvárou projektu Zdravé oči už v škôlke je **Aneta Parišková,** známa z televíznej obrazovky. Dobre vie aký veľký význam má tento projekt. *„Vždy rada podporím dobrú myšlienku. A táto je nielen dobrá, ale je pre mňa priam šitá na mieru. Mám troch synov v predškolskom veku a ďalších 20 detí v škôlke, ktorú riadim. Všetkým deťom sme už očká zmerali a v niektorých prípadoch odporučili vyšetrenie u očného lekára. Veď čím skôr sa odhalí zdravotný problém, tým je väčšia šanca na jeho vyriešenie",* hovorí Aneta Parišková, ktorá projekt prijala s nadšením.

„Je všeobecne známou skutočnosťou, že kvalita zraku sa v posledných rokoch vplyvom spôsobu života výrazne zhoršuje. Nejde pritom iba o dospelú populáciu, ale tieto tendencie možno pozorovať už u detí predškolského veku. Keďže deti v tomto veku v podstate nevedia, čo to znamená normálne vidieť, nepociťujú subjektívnu potrebu sťažovať sa a hľadajú si rôzne kompenzačné techniky, ktoré im umožňujú normálne fungovať. Rodičia nemusia rozpoznať začínajúce sa zrakové problémy svojich detí, nemusia vedieť o tom, že ich deti majú predispozície na rozvoj rôznych zrakových porúch, ktoré môžu výrazne negatívne ovplyvniť ich život v budúcnosti. Pritom včasné diagnostikovanie zrakových porúch je kľúčové pre ich korekciu, prípadne úplné vyliečenie. Do ordinácií očných lekárov rodičia prichádzajú spravidla vtedy, keď je refrakčná porucha, prípadne strabizmus rozvinutý natoľko, že nie je možné ich úplne eliminovať. Práve na popísanú situáciu chceme reagovať realizáciou tohto projektu. Uvedomujeme si, že oční lekári, či očné optiky nie sú schopné realizovať a poskytovať svoje služby v teréne, kde sa priamo pohybujú ich potenciálni klienti". hovorí **Tatiana Winterová,** koordinátorka projektu ÚNSS, Zdravé oči už v škôlke.

Na Ministerstve zdravotníctva SR sme sa o projekte od **MUDr. Marty Ondrejkovej, PhD.,** hlavnej odborníčky MZSR pre oftalmológiu, dozvedeli ešte viac, keďže je aj odborným garantom projektu ÚNSS „Zdravé oči už v škôlke":

„V roku 2013 za zásadný krok v rozvoji kvality a sortimentu nami poskytovaných sociálnych služieb považujeme vyškolenie 13 zrakových terapeutov. Išlo o akreditované vzdelávanie inštruktorov sociálnej rehabilitácie v špecializácii na zrakovú terapiu. Obsahom kurzu bola aj práca s prístrojom Plusoptix - jeho používanie a vyhodnocovanie screeningových vyšetrení. Vyškolení zrakoví terapeuti sú zo všetkých krajov Slovenska, takže je zabezpečená celoslovenská pôsobnosť projektu. Cieľom je vytvoriť a zaviesť nový typ nízkoprahovej služby pre deti v predškolskom veku – službu včasnej diagnostiky screeningovým autorefraktometrom Plusoptix. Prostredníctvom projektu chceme vytvoriť a etablovať program včasnej vývinovej diagnostiky, ktorý môže u detí v predškolskom veku výrazne pozitívne ovplyvniť kvalitu ich života v budúcnosti, nakoľko v prípade zistenia začínajúcich porúch a ochorení umožní včas poskytnúť a realizovať programy zdravotnej starostlivosti a sociálnej rehabilitácie. Efektívna liečba vývinových porúch je pritom možná iba v detskom veku (v čase, keď sa zrak a jeho orgány vyvíjajú)".

Presvedčili sme sa tiež, že vyšetrenie očí pomocou prístroja Plusoptix je neinvazívne, bezdotykové (dieťa sedí, meranie sa robí zo vzdialenosti jedného metra) a je bezbolestné. Nemá žiadne vedľajšie účinky a žiadne negatívne následky na zdravie dieťaťa. Je to binokulárne meranie (obidve oči sa vyšetrujú súčasne) a trvá iba niekoľko sekúnd. Prebieha v známom prostredí v materskej škôlke. Navyše, najnovší typ tohto prístroja má aj zvukové a svetelné efekty na prilákanie pozornosti dieťaťa. Odborne vyškolený zamestnanec zakaždým vyhodnotí meranie a výsledky merania a odporučí, či je potrebné ďalšie vyšetrenie dieťaťa u detského očného lekára.

Margita Škrabálková

KONTAKT:
Tatiana Winterová
Vedúca Oddelenia sociálnych služieb ÚNSS
E-mail: winterova@unss.sk
Telefón: 02/ 69 20 34 24
Mobil: +421 905 936 974

Spolupracujúci Oční lekári spolupracujúci s ÚNSS pri meraniach prístrojom Plusoptix:
MUDr. Gabriela Slezáková, Kudlákova 7, Bratislava
MUDr. Zuzana Sedláčková, Radlinského 2751/1, Malacky
MUDr. Zuzana Strnadová, Hálkova 3, Žilina
MUDr. Erika Klobušická, Mestská poliklinika Sereď
MUDr. František Forgáč, Fakultná nemocnica Nitra.

Reportáž:

Ak nie si svetlom, nedávaš nič

Sociálna práca ako služba životu - tak si prial nazvať don Anton Srholec, ktorému 10. júna tohto roku udelila Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave čestný doktorát Dr. h.c., konferenciu, ktorá sa konala 12. júna, v deň jeho 85. narodenín. Prvú časť konferencie organizátori venovali problematike sociálnej práce a druhú jej časť zasa príbehu života samotného oslávenca.

Don Anton Srholec tesne po prevzatí čestného titulu Dr.h.c., ktorý mu udelila Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, 10. júna 2014, pri príležitosti jeho 85. narodenín. (Snímka: VŠZSP)

„Druhá svetová vojna a chudoba tvoria pozadie celého môjho životného príbehu - keď sa chráni to hlavné: život a ľudská dôstojnosť. U saleziánov som bol päť rokov. Žijem z toho dodnes. Pozor na chudobných a mladých! Tam je budúcnosť ", povedal don A. Srholec vo svojom príhovore na začiatku podujatia. Ako je známe, deväť rokov ho nezaslúžene väznili, ťažko pracoval v uránových baniach v Česku.

Ako sám povedal: *„Do väzenia som sa nepýtal. Padne to na človeka ako klietka na vtáčika. Koniec slobody. Tvrdá univerzita. Tak málo toho človek potrebuje. Potom aj po celý život. To, čo potrebuješ, aby si prežil, unesieš v jednej deke. Život robotníka mal vtedy kurz..."* a dodal: *„K pápežovi som chcel ujsť, napokon ma k nemu vyhnali komunisti, chceli znova ublížiť a nechtiac pomohli. Za normalizácie som sa do okupovanej vlasti vrátil len preto, že ste tu žili, ľudia trpiaci, túžiaci po slobode. Mne bolo zadosťučinením len žiť s vami, počúvať vás a artikulovať vaše sny, predstavy a ideály".*

HUMANITA
Časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky.
Vydáva Slovenská humanitná rada, IČO: 17316014 s podporou grantu MPSVaR SR. Distribútor: Mediaprint-Kappa, Pressegrosso, a.s., Bratislava, expedícia Versus, a.s., Bratislava. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208, ev. č.: EV 384/08. Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabálková. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Budyšínska 1, 831 03 Bratislava 3, telefón: 02-5020 0500 a 02-5020 0511, e-mail: tlacove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: PHOTODESIGN, s. r. o., Bratislava, tlač: Informatika, s.r.o., Podbrezová. © SHR. Obálka a foto na prednej strane obálky: M. Škrabálková.

markíza text

Strana 834

Na konferencii „Sociálna práca ako služba životu" v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca vystúpil aj Profesor Vladimír Krčméry, rektor VŠZSP sv. Alžbety. v Bratislave.

Don Anton Srholec počas príhovoru na konferenci, ktorá sa konala pri príležitosti jeho 85. narodenín, 12. júna tohto roku, pod záštitou primátora mesta Bratislavy, Milana Ftáčnika.

V živote dona Antona Srholca sú stále dôležité tri veci – rodina, rehoľa a RESOTY, pripomenul historik **František Neupauer** v druhej časti konferencie vo svojom prejave.

Udalosti z roku 1990, kedy sa don A. Srholec dostal do nemilosti bývalého arcibiskupa a zostal ako sám hovorieva: *„na ľade"*, pripomínal zasa kňaz **Marián Prachár:** *„Jeho farnosťou sa stalo celé Slovensko. V roku 1992 ho dokonca aj americkí veriaci ocenili za jeho záslužnú činnosť v prospech cirkvi"*. Ako vieme, farárom už potom nebol, ale v skutočnosti bol duchovným otcom a ním je doteraz. Nekáže veriacim v kostole, ale od roku 1992 až doteraz sa venuje bezdomovcom, pre ktorých zriadil neštátny domov v bratislavskej Mestskej časti Podunajské Biskupice s názvom RESOTY a mnohí z nich sa, vďaka A. Srholcovi, vrátili z ulice do normálneho občianskeho života a nielen to, nie je málo aj takých, ktorí sa vrátili k viere v Boha..

Na našu otázku, či je pravda, čo sa hovorí, že RESOTY zanedlho odovzdá vedeniu Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, nám prezradil: *„Nebude to hneď. RESOTY je moje »dieťa« a odídenie z RESOTY bude dlhší proces"*.

K donovi A. Srholcovi sa stále hlási veľa ľudí, nielen tí, ktorí sú na okraji spoločnosti, ale, ako k známemu verejnému činiteľovi. Za prácu v sociálnej sfére získal prvý raz titul Dr. h.c. V júni 1999 od Trnavskej univerzity v Trnave. Poznajú ho ľudia aj v mnohých krajinách, v ktorých tiež získal viacero ocenení. V roku 2003 mu vtedajší prezident Republiky **Rudolf Schuster** prepožičal štátne vyznamenanie: Rad Ľudovíta Štúra II. triedy. Pripomeňme tiež, že ocenenia získal aj od Slovenskej humanitnej rady, štyrikrát sa stal Laureátom Daru roka, a v roku 2001 získal ocenenie: Hlavný laureát Daru roka.

Don Anton Srholec je aj priateľom Dcér politických väzňov, ktoré mu tiež zablahoželali k okrúhlemu jubileu. V Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca ho 12. júna vítalo mnoho priateľov. Všetci si vážia jeho hlboké myšlienky, ktorých máva na rozdávanie. Mnohé z nich je dobré zapamätať si. Napríklad aj túto: *„S námahou, ľútosťou, bolesťou a pokorou musíš v sebe hromadiť a chrániť svetlo. To je zmysel celej tvojej činnosti. Tento svet iné ani nečaká. Ak nie si svetlom, nedávaš nič"*. Želáme donovi Antonovi Srholcovi, aspoň dodatočne, aby bol pre nás všetkých ešte dlho človekom, ktorý vnáša svetlo do našich životov.

Margita Škrabálková
snímky: autorka

Na 3. obrázku prednej obálky sú s donom Antonom Srholcom Dcéry politických väzňov, ktoré vytvorili sekciu Konfederácie politických väzňov, medzi ktorých 9 rokov patril aj don A. Srholec.

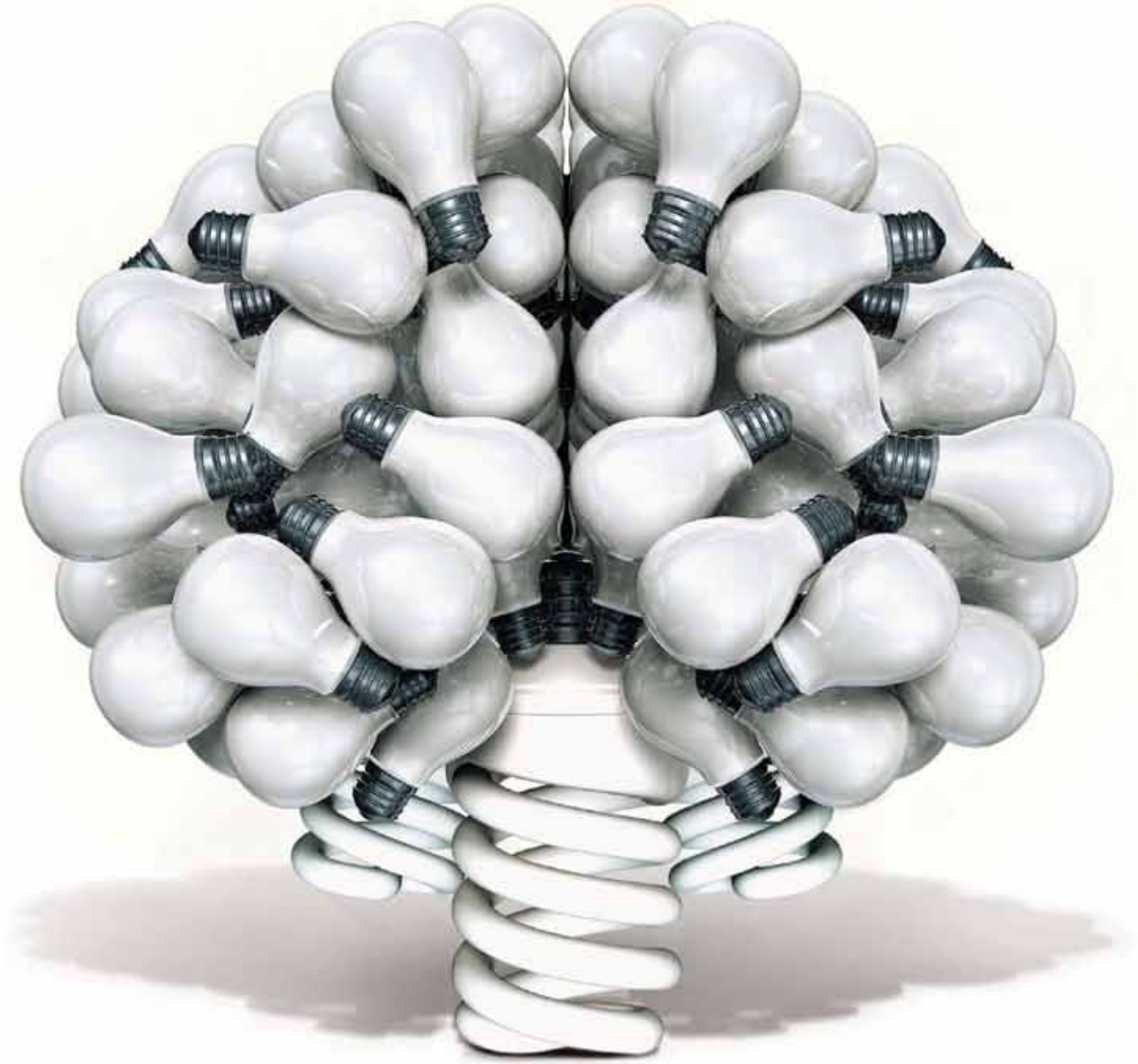

LET'S WORK

ONCOLOGY FROM BOEHRINGER INGELHEIM

Boehringer Ingelheim

Boehringer Ingelheim RCV GmbH & Co KG, organizačná zložka, Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, tel.: +421 2 581 01 211, fax: +421 2 581 01 277